

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Стара Загора, 25.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Генчо Атанасов

при участието на секретаря Живка М. Димитрова
като разгледа докладваното от Генчо Атанасов Гражданско дело № 20235530102512 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД.

Ищецът Д. П. М. твърди в исковата си молба, че на 15.07.2021 г. между страните бил сключен Договор № ... за предоставяне на потребителски кредит. По силата на договора ответното дружество в качеството си на кредитор предоставило в заем сума в размер на 6 000 лв. на ищеца в качеството му на кредитополучател. Освен връщане на главницата по договора за кредит, ищецът се задължил да плати годишна възнаградителна лихва в общ размер на 2100 лв. при лихвен процент от 35 % и годишен процент на разходите 49,66 %. За потвърждение на сключения между страните договор за кредит на e-mail на ищеца било изпратено съобщение, с което бил уведомен, че договорът бил подписан, като били посочени и параметрите на договора. Предвидено било заемната сума да бъде върната на 18 месечни погасителни вноски, първата с падеж 14.08.2021 г., а последната с падеж 06.01.2023 г. Към e-mail-а бил изпратен и погасителен план. В т.5 от Договора било предвидено, че кредитът се обезпечавал с поръчителство, предоставено от „Ferratum Bank“ в полза на дружеството, като с одобряването от дружеството на предоставеното в негова полза обезпечение, уговорката, свързана с обезпечението не можела да се отмени нито от кредитополучателя, нито от лицето, предоставило обезпечението. В Глава четвърта на ЗПК било уредено задължение на кредитора преди сключването на договора за кредит да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването на договора изобщо или в искания размер на заема. Съгласно чл.16 от ЗПК оценката на платежоспособността се извършвала преди разрешаване отпускането на кредита, като едва след предоставяне на исканите обезпечения се сключвал договора за кредит. Чрез цитираната клауза на длъжника се вменявало задължение да осигури гаранция,

която да обезпечи кредита, след като той вече бил отпуснат. Предвид това клаузата, съдържаща се в т.5 от договора, се намирала в пряко противоречие с преследваната от закона цел и съответното задължение на потребителя. Въз основа на поетото с Договор № ... от 15.07.2021 г. задължение ищецът заплатил на 13.09.2021 г. сума в размер на 1750 лв., на 26.10.2021 г. сума в размер на 780 лв., на 09.12.2021 г. сума в размер на 780 лв., на 07.01.2022 г. сума в размер на 780 лв. и на 11.03.2022 г. сума в размер на 7150 лв. за предсрочно погасяване на задълженията си към ответника. Съгласно чл.9,ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит бил договор, въз основа на който кредиторът предоставял или се задължавал да предостави на потребителя кредит под формата на заем. разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на плащане. Доколкото Договор № 101648 за потребителски кредит от 15.07.2021 г. бил договор на свободно договаряне, съгласно чл.9 от ЗЗД, то неговото съдържание следвало да не противоречи на добрите нрави. Санкцията при несъобразяване била посочена в разпоредбата на чл. 26. ал.1 от ЗЗД, според който били нищожни договорите, които накърняват добрите нрави. В правната доктрина и съдебна практика безспорно се приемало, че накърняването на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД било налице именно когато се нарушавал правен принцип било той изрично формулиран или пък проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. Такъв основен принцип била добросъвестността в гражданските и търговски взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта, била да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. Тъй като в конкретния случай ставало дума за търговска сделка, нормата от ТЗ, чрез която бил прокаран този принцип, била чл. 289 от ТЗ, но общите правила на ЗЗД също намирали приложение - чл. 8, ал. 2, чл. 9. Според практиката на ВКС преценката дали бил нарушен някой от посочените основни правни принципи се правила от съда във всеки конкретен случай, за да се даде отговор на въпроса дали уговореното от страните накърнявало добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД. Сделки, противоречащи на добрите нрави се считали, тези които водели до значително несъответствие на правата и задълженията на страните, неравноправно се третирали икономически слаби участници в оборота, използвал се недостиг на материални средства или незнание на едната страна в правоотношението за облагодетелстване на другата. В конкретния случай било налице именно такава несъответствие. Съгласно договореното между страните ищецът следвало да върне на ответното дружество сума в размер на 7367.14 лв., от които главница в размер на 6000 лв. и възнаградигелна лихва за периода на ползване на заемната сума (15.07.2021 г. - 11.03.2022г.) в размер на 1367,14 лв., но сумата която ищецът заплатил на ответното дружество била 11240 лв. или с 3872,86 лв. повече от договореното. По отношение на сключения между страните договор за потребителски кредит следвало да се прилагат правилата на Закон за потребителския кредит. В ЗПК било посочено изчерпателно какво следвало да е съдържанието на договора за кредит. В чл.10, ал.1 от ЗПК било въведено изискване договорът за потребителски кредит да се сключи в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, в два екземпляра за всяка от страните. Това изискване не било спазено, самият договор бил неясен

и непълен. В Договор № ... от 15.07.2021 г. не било посочено дали по задължението за обезпечаване на кредита се дължала такса или комисион. Съгласно чл.10а, ал.1 от ЗПК кредиторът можел да събира от потребителя такси и комисиони за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит, а ал.2 посочвала, че кредиторът не можел да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Съгласно чл.10а, ал.4 от ЗПК видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони трябвало да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит, което в настоящия случай не било направено. В Договор № ... от 15.07.2021 г. липсвал съществен императивно предвиден в разпоредбата на чл.11, ал.1, т.11 от ЗПК реквизит, а именно: липсвал начинът на формиране на лихвения процент и условията за неговата промяна, условията за издължаване на кредита от потребителя, информация за дължимите плащания и сроковете и условията за извършването на тези плащания. Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК договорът за потребителски кредит се изготвял на разбираем език и съдържал годишният процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочвали взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Според § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, "общ разход по кредита за потребителя" били всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които били известни на кредитора и които потребителят трябвало да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга било задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита било в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия, а в т.2 от същата разпоредба било указано, че "обща сума, дължима от потребителя" бил сборът от общия размер на кредита и общите разходи по кредита за потребителя. В Договор № ... от 15.07.2021 г. не била посочена общата сума, дължима от ищеца, представляваща сбора между общия размер на кредита и общите разходи по кредита за потребителя, доколкото не било посочено дали и по задължението за обезпечаване на кредита щяло да се дължи някакво възнаграждение и в какъв размер щяло да е то. ГПР съгласно член 19, ал. 1 от ЗПК изразявал общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони и възнаграждения от всякакъв вид/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит - чл.19, ал.1 от ЗПК. Съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, била нищожна. Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не били спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, аз. 1. т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит бил недействителен. Не било изпълнено изискването на чл.10, ал.1, чл. 11, ал. 1, т. 10. т. 11 от ЗПК, което от своя страна водело до недействителност на договора съгласно чл. 22 от ЗПК. Съгласно чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит бил обявен за недействителен, потребителят връщал само чистата

стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Към датата на подаване на исковата молба в съда ищецът изплатил изцяло задължението си по Договор № ... от 15.07.2021 г., като заплатил общо сума в размер на 11240 лв., с която погасил задължението си за главница - 6000 лв., 1367,14 лв. за лихви за периода на ползване на заемната сума - 15.07.2021 г. до 11.03.2022 г., като останалата сума от 3872,86 лв., ответното дружество задържало без основание, поради което следвала да се възстанови. Доколкото договорът за кредит, сключен между страните, не предвиждал дължимост на сума в размер на 3872,86 лева, то превеждането на тази сума по сметка на ответника се явявала недължима при липса на установено основание, поради което ответното дружество следвало да възстанови сумата в размер на 3872,86 лв., представляваща заплатена без основание. Ищецът моли съда, на основание чл.55,ал.1 от ЗЗД да осъди „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, да заплати на Д. П. М., сумата в размер на 3872,86 лв., представляваща платена без основание недължима сума за периода на Договор № ... за предоставяне на потребителски кредит от 15.07.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането. Претендира сторените по делото разноски.

Ответникът „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София оспорва изцяло предявения иск. Претенциите на ищеца не били подкрепени от убедителни писмени доказателства, а представените такива не били годни да породят релевираните и желани от ищеца правни последици. Исковата молба съдържала бланкетни твърдения, неподкрепени с конкретни факти и документи, като същата била лишена и от конкретика по отношение на извършени плащания, възникнали облигационни правоотношения, суми и проценти. Изтъквали се суми, които не били подкрепени от никакви доказателства. Твърденията в исковата молба за нарушение разпоредбите на Закона за потребителския кредит (ЗПК) се явявали бланкетни, недоказани и противоречащи на обективната истина. Не ставало ясно как ищецът достигал до извода за размерите на посочените проценти на ГПР и лихва и за твърдените от него като надплатени суми нито от къде черпил подобна информация. При осъществяване на дейността си като финансова институция, сключваща договори за кредит с потребители, ответникът спазвал всички предвидени законови изисквания, в т.ч. ЗЗП, ЗПК, ЗПФУР, ЗЕДЕУУ. Ответникът изпълнявал насрещните си задължения към потребителите по сключените договори за заем, изготвени изцяло в съответствие с императивните норми на закона (същите не били недействителни, нито съдържали нищожни клаузи). Начислената лихва (и евентуално такси) били изцяло съобразени с действащата нормативна уредба и всички стандарти за отговорно кредитиране. Прилаганите от ответника Общи условия по договорите за кредит били предмет на предварително одобрение от БНБ и за всяка промяна БНБ бивала своевременно уведомявана. Актуалните общи условия били достъпни по всяко време и на сайта на ответника. За “Фератум България“, в качеството му на кредитодател - страна по договори за потребителски кредити, не били налице каквито и да било основания и/или задължения за плащане на суми като недължимо платени. Вземанията му произтичали единствено и само от валидни договорни основания - сключени договори за кредит и дължими по тях парични суми. Твърденията на ищеца, че не бил посочен размерът на

възнаградителна лихва и че същата противоречила на добрите нрави били неоснователни. Същото било видно дори от самия размер на лихвата. Размерът на възнаградителната лихва се показвал още на етап кандидатстване чрез електронната заявка, чрез СЕФ, и се включвала в Договора за кредит, който се одобрявал изрично от потребителя. Възнаградителната лихва не включвала възнаграждението за услугите за предоставяне на гаранция от „Фератум Банк“. Законодателят изрично предвидил ограничение на размера на възнаградителната лихва, като определил таван за ГПР, в който тя се включвала - пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута (съгласно чл. 19, ал. 4 от Закона за потребителския кредит). Ответникът изпълнил това законово изискване и размерът на възнаградителната лихва не противоречил на добрите нрави. Твърдението на ищеца, че липсвало посочване в договора от какви пера била съставена общо дължимата сума и че не било посочено в погасителен план разпределението на вноските, не отговаряло на действителността. В чл. 3 от договора за кредит ясно било посочено, че общата сума, която следвало да бъде върната от ищеца била в размер на 8100.00 лв., като главницата била в размер на 6000,00 лв., а лихвата била в размер на 2100.00 лв. Начините за заплащането на отделните вноски по получения потребителски кредит, заедно с периодичността на плащанията, които следвало да бъдат правени, били разписани в погасителния план. Също така в отделни колони в Погасителния план била посочена главницата, лихвата, както и общия размер на вноската (главница + лихва) за съответния месец, както и падежната дата, на която вноската следвало да се направи. Заявеният кредит се нареждал веднага след получаване на потвърждение от заявителя за сключения договор, т.е. с изпращането на нарочен СМС в този смисъл. Ищецът разполагал с тази информация още преди да подпише договора за кредит. Ищецът предоставил цялата законово необходима информация във връзка с размера на ГПР, както и начина на неговото формиране. Съгласно чл. 5 от ЗПК, преди потребителят да бъде обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът предоставял своевременно на потребителя необходимата информация за вземане на информирано решение за сключване на договор за потребителски кредит. Тази информация се предоставяла във формата на СЕФ за предоставяне на информация за потребителските кредити съгласно Приложение № 2 от ЗПК. Такъв СЕФ бил предоставен на електронната поща на ищеца при кандидатстването за кредита, с който се бил запознал. Предвидените разходи в СЕФ били включени в последствие по ясен и разбираем за ищеца начин и в договора за кредит. В чл. 3 от договора за кредит ясно било посочено, че общата сума, която следвало да бъде върната от ищеца била в размер на 8100.00 лв., като главницата била в размер на 6000,00 лв., а лихвата била в размер на 2100.00 лв. Следователно за ищеца била налична и индивидуално уговорена всяка една сума, която следвало да върне с оглед на сключения от него договор за кредит, като тези стойности били на разположение на ищеца през целия процес на кандидатстването. Посоченият ГПР от 49,66 % в Договора за кредит бил в съответствие с чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като не бил по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута. Възнаграждението за предоставената от „Фератум Банк“ услуга за гаранция, от своя страна, не се включвала в размера на ГПР, тъй като не била задължителна

за сключването на договора за кредит. При кандидатстване кредитополучателят можел да избере да сключи договор за гаранция с гарант (поръчител), предложен от кредитора, за да обезпечи задълженията си по кредита, или да посочи поръчител, избран от него. Сключването на договор за гаранция от кредитополучателя не било задължително условие за сключването на договор за кредит и не увеличавало възможностите на кредитополучателя за отпускане на кредит в желаните от него размер и при предлаганите от кредитора условия. Договорът за гаранция бил възмездна услуга, предоставяна от лице, различно от кредитора. Ако кредитополучателят избярял да сключи договор за гаранция с гарант, предложен от кредитора, кредитополучателят получавал незабавна информация за размера на разхода. Този разход не се включвал в ГПР по кредита, тъй като не влизал в общия разход по кредита съгласно § 1.1. от Закона за потребителския кредит, доколкото касаела услуга, предоставяна от трето лице („Фератум Банк“), която не била задължителна. В случай, че потребителят избярял „Фератум Банк“ като поръчител, системата автоматично показвала и таксите, които потребителят трябвало да заплати на „Фератум Банк“ за избраната услуга, преди да бил сключен договорът за кредит. Посочената визуализация на дружеството-гарант била въведен именно с цел яснота и постигане на информираност при взимане на решение от потребителя. Ищецът сам избрал в електронния формуляр като обезпечение поръчителство от „Фератум Банк“ и след като се е запознал с дължимите от него такси по договора за гаранция, подал заявлението. Ищецът получил по e-mail преддоговорна информация, в която било посочено изрично, че за сключването на договора за кредит ответникът изисквал от ищеца сключването на договор за гаранция, заедно с проекти на договора за кредит. Отделно потребителят получавал по електронна поща и цялата документация от „Фератум Банк“ - договора за гаранция и прилежащите документи. Ищецът, след като първо сам посочил „Фератум Банк“ като поръчител и получил информацията и проектите на договори, потвърдил изрично чрез СМС, че желае да сключи договора при посочените условия. Условията за издължаване на кредита от потребителя, включително информацията за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски били посочени в погасителния план към договора за кредит. Възнаграждението за предоставената гаранция от „Фератум Банк“, включително информацията за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски се посочвали в Погасителен план към Договора за гаранция, който ищецът бил получил от „Фератум Банк“. Същият бил информиран още на етап кандидатстване за размера на възнаграждението за „Фератум Банк“, ако поискал същото да гарантирало изпълнението на задължението на кредитоискателя. Ищецът разполагал и с правото по чл. 29 ЗПК, съгласно който, той имал субективно, потестативното право да се откаже от сключения договор за потребителски кредит в срок от 14 дни от сключването му без да дава обяснения за това и без да дължи обезщетение и неустойки. Това негово право било предвидено и в чл. 9 от договора. Той не упражнил това свое право. След като не упражнил правото си да се откаже от договора в предвидения в закона срок, можело да се направи обоснованото предположение, че той разбрал и приел клаузите на договора за кредит. Искането на ищеца за прогласяване на нищожността на чл.5 от договора за кредит се

явявало нерелвантно, тъй като тази точка от договора имала диспозитивен характер и не представлявала задължения за „Фератум България“. Ищецът сам избрал как да бъде обезпечен неговия кредит, вследствие на което сам избрал незадължителна услуга от „Фератум Банк“, самостоятелно юридическо лице, различно от „Фератум България“. Настоящото производство било срещу „Фератум България“, което не било страна по договора за поръчителство, съответно се явявало неправилна страна по това искане. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, намери за установено следното.

На 15.07.2021 г. страните са сключили Договор № ... за предоставяне на потребителски кредит, по силата на който ответникът е предоставил на ищеца потребителски кредит под формата на заем в размер на 6000 лв. Срокът за погасяване на кредита е 18 месеца, при ГПР – 49,66 % и лихвен процент – 35 %.

От заключението на съдебно-техническата експертиза по делото се установява, че при кандидатстване за процесния договор за кредит „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД е предоставило на ищеца чрез email електронни съобщения: А. Преддоговорна информация (Стандартен европейски формуляр); Б. Договор за потребителски кредит № ... от 15.07.2021 год.; В. Общи условия, уреждащи отношенията между „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД и неговите клиенти. Съгласно предоставената информация ищецът е дал съгласие за сключване на процесния договор чрез въвеждане на уникален Web код.

В случая спорното материално правоотношение попада в обхвата на легалната дефиниция на договора за потребителски кредит, дадена в чл.9, ал. 1 ЗПК, според която това е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. С оглед на това по отношение на процесния договор намират приложение разпоредбите на ЗПК.

Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на [чл. 10, ал. 1](#), чл. [11, ал. 1, т. 7 - 12](#) и [т.20](#) и ал.2 и [чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9](#) от същия закон, договорът за потребителски кредит е недействителен. Следователно нарушаването [на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последици по чл. 22 ЗПК – недействителност на договора за кредит.](#)

От анализа на съдържанието на процесния договор става ясно, че не спазено изискването на чл. [11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#). Според тази разпоредба договорът трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Годишният процент на разходите следва да включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва и се изчислява по специална формула. Спазването на това

изискване дава информация на потребителя как е образуван размерът на ГПР, респ. цялата дължима сума по договора. В договора кредиторът се е задоволил единствено с посочването като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и ГПР. Липсва обаче ясно разписана методика на формиране годишния процент на разходите по кредита /кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият размер между 49,66 %/. Съобразно разпоредбата на чл.19, ал.1 ЗПК годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Следователно в посочената величина, представляваща обобщен израз на всичко дължимо по кредита, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да бъдат включени всички разходи, които заемотателят ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. В случая в договора за кредит липсва яснота досежно тези обстоятелства – например не е посочено дали при определяне на ГПР е включено възнаграждението на поръчителя. Следва да се отбележи, че ГПР е величина, чийто алгоритъм е императивно заложен в ЗПК, и приемането на методика, регулираща изчисляването на разходите по кредита по начин, различен от законовия, е недопустимо. В случая тези съставни елементи са неизвестни и не става ясно какво се включва в общите разходи за потребителя при формиране на ГПР. Следователно неясни остават както компонентите, така и математическият алгоритъм, по който се формира годишното оскъпяване на заема.

Според заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото в размера на ГПР е включена единствено възнаградителната лихва по процесния договор за кредит в размер на 2100 лв.

В случая очевидно при определяне на размера на ГПР не е включено възнаграждението на поръчителя по договора за възлагане на поръчителство с „Фератум Банк“. С това допълнително плащане се покриват разходи, които са свързани с договора за потребителски кредит и които са били предварително известни на заемотателя, доколкото сключването на договора за поръчителство е предвидено в самия договор за потребителски кредит. Ето защо размерът на това плащане е следвало да бъде включен в ГПР по кредита съгласно [чл. 11, ал. 1, т. 10](#), вр. с [чл. 19, ал. 1 ЗПК](#). Като има предвид, че възнаграждението за поръчителство надвишава значително по размер договорната лихва, то включването му при определяне размера на ГПР би довело до превишаване на законовия минимум. Така на практика се стига до заобикаляне на императивното изискване на [чл.19, ал.4 от ЗПК](#) за максималния размер на ГПР по потребителски кредити, който в случая ще надхвърли допустимия петкратен размер на законната лихва.

В същия смисъл е и практиката на ОС – Стара Загора, отразена в Решение № 382 от 30.11.2023 г. по в. т. д. № 292 / 2023 г. на Окръжен съд - Стара Загора, в което освен това досежно възнаграждението на поръчителя се приема следното: *„Последната сума на практика оскъпява кредита, а двата договора, този за кредит и този за поръчителство са*

свързани, тъй като договорът за поръчителство няма самостоятелен характер. Така на практика в договора за кредит има вписана уговорка за обезпечаване на кредита и такса за допълнителна услуга, която макар и формално да е дължима (да произтича) от друг договор, се явява част от договора за кредит, като включена в съдържанието на същия. Аргумент в полза на този извод е и факта, че в съдържанието на самия договор за кредит е предвидено, че одобряването на обезпечението се извършва посредством одобряването на заема и от този момент уговорката свързана с обезпечението не може да се отмени нито от заемателя, нито от лицето, предоставило обезпечението. Поради това, съдът намира, че с уговорката за заплащане на допълнителна услуга - обезпечение се нарушава и императивната норма на чл. 10а от ЗПК. Макар в договора за кредит да не е вписана такса за действия, свързани с усвояване или управление на кредита, тази допълнителна услуга по своето естество представлява заплащане на разходи, свързани с отпускането и управлението на кредита. Договорът за поръчителство в този случай няма самостоятелно значение, доколкото заплащането на таксата поръчител е предвидена в договора за кредит, от който произтича и задължението за обезпечаване на кредита.“

С оглед гореизложеното съдът намира, че договорът за потребителски кредит между страните се явява недействителен на основание [чл. 22](#), вр. [чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#) и не поражда целените правни последици.

Ищецът претендира на основание чл.55, ал.1 ЗЗД връщане на сумата 3872,86 лв. - платена на несъществуващо основание предвид недействителността на договора за потребителски кредит. Съгласно нормата на [чл. 23 ЗПК](#), когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

В случая чистата стойност на кредита е в размер на 6000 лв., която сума е реално получена от ищеца. От заключението на съдебно-счетоводната експертиза се установява, че при ответника са осчетоводени като платени суми по Договор за кредит ... общо 7560,48 лв. както следва: главница в размер на 6000,00 лева; лихва в размер на 1357,98 лева; плащания съгласно Тарифата и Общи условия - 200,00 лева; надвнесена сума в размер на 2,50 лева. Следователно ищецът е заплатил сума в размер на 1560,48 лв. при начална липса на основание по смисъла на чл.55, ал.1 ЗЗД с оглед недействителността на договора за кредит и тази сума подлежи на връщане.

Действително ищецът е заплатил и сума в размер на 3629,52 лв., но същата представлява възнаграждение на поръчителя по сключения между ищеца и „Фератум банк“ договор за поръчителство.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза става ясно, че сумата се дължи на лицето, предоставящо услугата, и по посочена от него сметка, като съгласно чл. 16. 2. б. (а) от Общите условия на „Фератум България“ ЕООД кредиторът има право да нареди сумата към лицето, комуто е дължима, в случай че бъде изплатена към кредитора. Поради това и тази сума не е отчетена в счетоводната система на ответника.

С оглед на това съдът намира, че сумата, платена от ищеца над размера 7560,48 лв.

по Договор № .../15.07.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит, не е постъпила в правната сфера на ответното дружество. Следователно липсва един от основните елементи на неоснователното обогатяване по чл.55, ал.1 ГПК – получаване на паричната сума от ответника, поради което за последния не възниква задължение за връщането ѝ.

Доводите на ищеца за недействителност на договора за поръчителство, респ. липса на основание за задържане на възнаграждението на поръчителя могат да бъдат релевирани единствено чрез иск срещу „Фератум Банк“, какъвто в настоящото производство не е предявен.

Ето защо предявеният иск по чл.55, ал.1 ЗЗД е основателен и следва да бъде уважен до размера на сумата 1560,48 лв., дадена без основание като договорна лихва по недействителен Договор № .../15.07.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит, ведно със законната лихва от датата на предявяването му – 14.06.2023 г., до окончателното изплащане на дължимата сума. В останалата част до претендирания размер 3872,86 лева искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен

На основание чл.78, ал.1 от ГПК следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца направените по делото разноски съразмерно на уважената част от иска в размер на 183,30 лв., представляващи държавна такса и възнаграждение на вещо лице. На процесуалния представител на ищеца се дължи адвокатско възнаграждение, което следва да бъде определено от съда съобразно разпоредбата на чл.38, ал.2 ЗА. С оглед чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения на адвоката на ищеца се следва сумата 456,05 лв. съразмерно на уважената част от иска. На основание чл.78, ал.3 от ГПК следва да бъде осъден ищецът да заплати на ответника направените по делото разноски съразмерно на отхвърлената част от иска в размер на 268,68 лв., представляващи възнаграждение на вещо лице и юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, да заплати на Д. П. М. от гр.Стара Загора, ... сумата 1560,48 лева, дадена без основание по недействителен Договор № .../15.07.2021 г. за предоставяне на потребителски кредит, заедно със законната лихва върху тази сума от 14.06.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата 183,30 лева, представляваща разноски по делото, като ОТХВЪРЛЯ иска в останалата част до претендирания размер 3872,86 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, да заплати на адвокат В. С. М. от

АК – Варна, със служебен адрес: гр.Плевен, ..., с личен номер 1500156390 сумата 456,05 лева, представляваща адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 ЗА.

ОСЪЖДА Д. П. М. от гр.Стара Загора, ... да заплати на „ФЕРАТУМ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, гр. София, ж.к. „Младост“ 3, бул. „Александър Малинов“ 51, вх.А, ет.9, офис 20, ЕИК 200599406, представлявано от Ивет Веселинова Димитрова и Десислава Веселинова Николова, сумата 268,68 лева, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му пред Старозагорския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Стара Загора: _____